

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תשע"ט, 2019
היקף הבחינה : יחידת לימוד אחת לעולים
מספר שאלון : 882101

מחווון
חיבור לעולים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון : בבחינה זו פרק אחד בלבד.
לפרק זה – 100 נקודות
- ג. חומר עזר : אין להשתמש בחומר עזר.
- ד. הוראות מיוחדות :
 1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
 2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
 3. שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.

ה. מלאו את הפרטים הבאים :											
פרטי מרכז ההשכלה :	מספר נבחן : _____										
שם : _____	שם נבחן : _____										
קוד מוסד : _____	שם משפחה פרטי										
מקום בחינה : _____	מס' ת"ז : <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>										
הדביקו מדבקת שאלון	הדביקו מדבקת נבחן										

בהצלחה!

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4) כתבו חיבור על אחד מהם.
הקפידו לרשום במחברת את מספר הנושא.
הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער. כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.
השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד עד עמוד וחצי.
שימו לב להנחיות לכל נושא.

נושא 1:

מס על אוכל משמין

בשנים האחרונות יש בישראל עלייה במספר הילדים שסובלים מעודף משקל. זו תופעה מסוכנת מבחינה בריאותית. חלק מהסיבות לעודף משקל הם המחיר הזול של מאכלים משמניים ולא בריאים. כמו כן, אפשר למצוא בכל מקום אוכל מהיר, משמין וזול, למשל פלאפל או פיצה. יש הטוענים, כי על הממשלה להטיל מס על אוכל משמין. אם המאכלים המשמניים יהיו יותר יקרים, פחות ילדים יוכלו לקנות ולאכול אותם באופן קבוע. מה דעתכם, האם צריך להטיל מס על אוכל משמין או לא? הביעו את עמדתכם, נמקו והביאו דוגמאות.

נושא 2:

רישיון לאופניים חשמליים

בכל יום מתרחשות תאונות הדרכים שבהן מעורבים אופניים חשמליים. בתאונות האלה יש פצועים והרוגים, בדרך כלל צעירים. בעקבות תאונות דרכים אלה הוגשה לאחרונה הצעת חוק חדשה. לפי ההצעה, רוכבי אופניים חשמליים יהיו חייבים להוציא רישיון רכיבה מיוחד החל מגיל 16. כדי לקבל רישיון הם יצטרכו ללמוד קורס תיאוריה של חוקי התנועה והתמרורים, וגם ללמוד איך רוכבים על אופניים חשמליים בשטח. האם אתם בעד הצעת החוק החדשה, שמחייבת להוציא רישיון לאופניים חשמליים או מתנגדים לה? כתבו את דעתכם על הנושא, נמקו אותה (שני נימוקים) והביאו דוגמאות לביסוס הנימוקים.

נושא 3:

לימודי מדעי המחשב ותכנות בבית הספר היסודי

בארצות הברית מלמדים בבתי הספר היסודיים שני מקצועות חדשים: מדעי המחשב ותכנות. מערכת החינוך בארצות הברית עוזרת לבתי הספר ולמורים המלמדים מדעי המחשב, ומספקת להם חומרי לימוד והדרכות. יש הטוענים, כי גם בישראל צריך ללמד מדעי המחשב ותכנות כבר בבית הספר היסודי כדי לקדם את התלמידים הצעירים, כמו שעושים בארצות הברית.

האם, לדעתכם, גם בישראל צריך להתחיל ללמד מדעי המחשב ותכנות בבית הספר היסודי? בסו את דבריכם על נימוקים מתחומים שונים (כגון: חינוך, טכנולוגיה, כלכלה...).

נושא 4:

לפניכם קטע קצר. קראו אותו בעיון וכתבו חיבור:

תוכניות ריאליטי בהשתתפות ילדים

תוכניות ריאליטי בהשתתפות ילדים פוגעות בזכות שלהם לפרטיות ומשפיעות עליהם לרעה. החשיפה הגדולה בטלוויזיה, ההצלחה או הכישלון בתוכנית והלחצים הרבים, גם מצד ההורים וגם מצד צוות התוכנית, יכולים להוביל לבעיות קשות בחיים של ילדים שהשתתפו בתוכניות ריאליטי. יכולות להיות להם בעיות חברתיות, בעיות לימודיות וגם בעיות רגשיות, משום שילדים אלה אולי מרגישים עצובים או לא מוכשרים בגלל התוכנית. הבעיות לא נעלמות בסוף התוכנית. "ילדי ריאליטי" צריכים להתמודד עם התוצאות של התוכנית כל חייהם. תוכניות ייעוץ משפחתיות, כמו "סופר נני", גם פוגעות בילדים המשתתפים. התוכניות חושפות את ההורים, ובעיקר את הילדים, במצבים רגישים של מריבות, ויכוחים ובכי.

הטקסט שלפניכם מחזק את הטענה כי, יש צורך בחוק אשר אוסר על השתתפות ילדים בתוכניות ריאליטי, גם אם ההורים מוכנים ומסכימים לכך שהם ישתתפו. האם אתם תומכים בטענה זו? הביעו דעתכם, נמקו אותה ובסו דבריכם באמצעות דוגמאות.

בהצלחה!

נספח

לקראת הכתיבה - לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון: תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי(מציגים דעה מנוגדת

לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש.....

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש....

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי מבנה (20 נק')
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה תוכן (40 נק')
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות : הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן לשון, מבע וסגנון (20 נק')
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון תקינות (17 נק')
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע.	
	ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים